

Zpráva o trhu audioknih a mluveného slova v roce 2021 v České republice

Trh i nadále roste

Asociace vydavatelů audioknih (AVA), sdružující nejvýznamnější české vydavatele mluveného slova, sestavila každoroční zprávu o audioknižním trhu.

I přes přetrvávající nelehkou situaci v roce 2021 vykázal trh audioknih a mluveného slova meziroční nárůst více než 12 % oproti roku 2020.

Zpráva o trhu audioknih a mluveného slova v roce 2021 v České republice byla zpracována v tomto rozsahu a se stejnou metodikou již pošesté a je sestavena na základě podkladů členů AVA.

Konkrétně pracuje s daty dodanými těmito vydavateli (v abecedním pořadí):

- Albatros Media
- Audiolibrix
- Audiotéka
- Euromedia Group
- Fonia
- Jan Melvil Publishing
- OneHotBook
- Publixing
- Radioservis
- Supraphon
- Tympanum

Výše uvedení vydavatelé společně tvoří majoritní část trhu, a proto lze zprávu považovat za dostatečně přesnou a data jsou porovnatelná s údaji roku 2020. Zájmem AVA je i v následujících letech získávat podklady od dalších vydavatelů audioknih a mluveného slova v České republice.

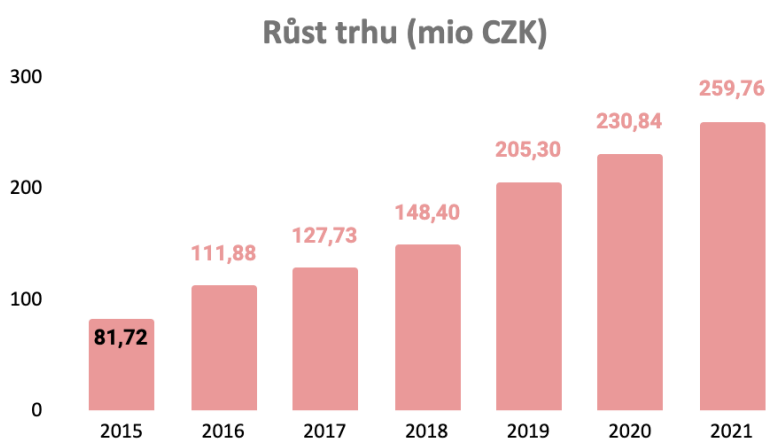
Pozn. 1: V minulém roce se samostatně účastnil nakladatel Bookmedia, v tomto roce je již součástí vydavatelství Audiotéka.

Pozn. 2.: Vydavatel Jan Melvil Publishing již není členem AVA, nicméně vzhledem k zachování kontinuity dat poskytl své údaje a byl do zprávy zahrnut.

Objem trhu v roce 2021

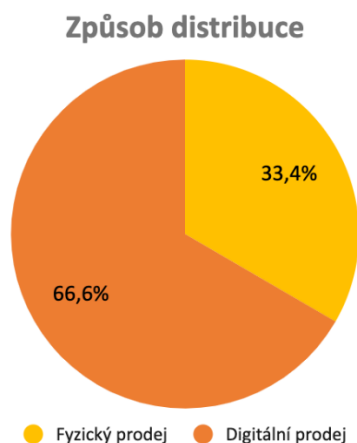
Celkový objem trhu vychází ze součtu hlášení fyzických a digitálních prodejů členských firem AVA s jeho následným přepočtem na koncové ceny včetně DPH. Obrat maloobchodního trhu v roce 2021 činil 259 761 055 Kč, což je proti roku 2020 nárůst o více než 12 %.

Celkový prodej	259 761 055 Kč
Fyzický prodej	86 695 178 Kč
Digitální prodej	173 065 877 Kč

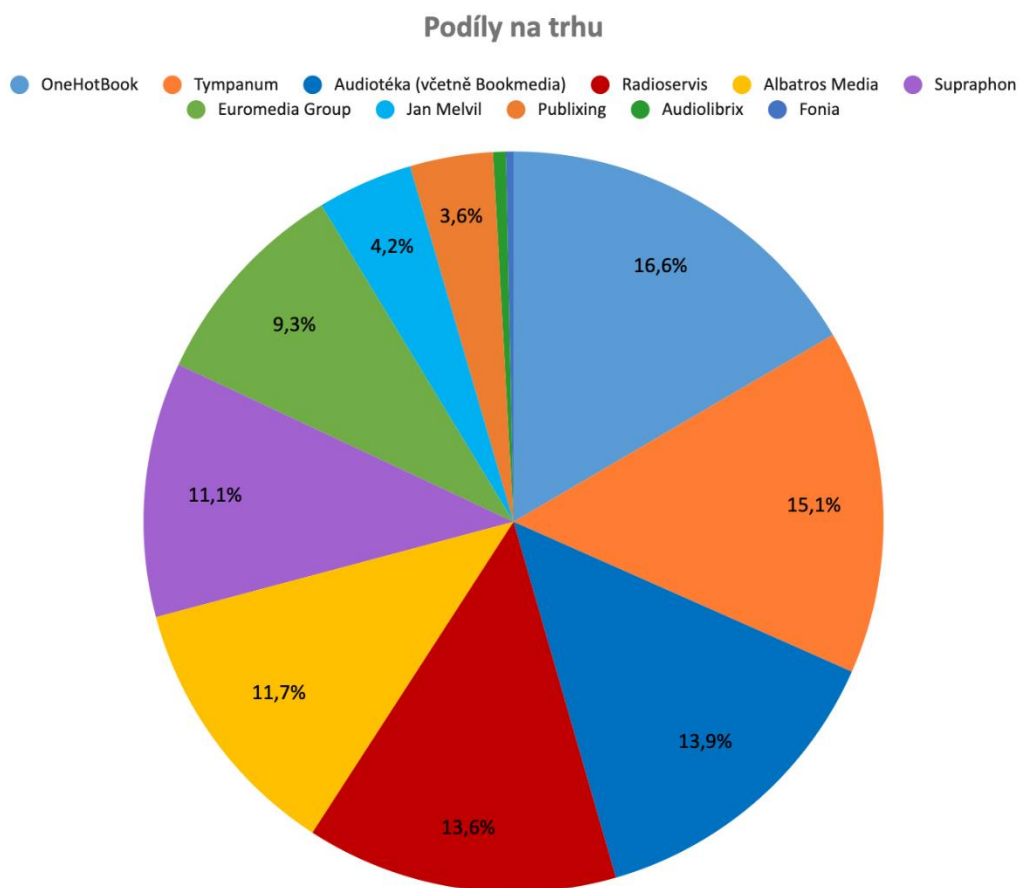
Způsoby distribuce v roce 2021

V roce 2021 se prodalo necelých 240 000 fyzických nosičů audioknih a mluveného slova, tedy oproti minulému roku byl zaznamenán pokles. Nicméně podíl digitálního prodeje vůči prodeji fyzických nosičů zůstává téměř stejný jako v minulém roce (rok 2020: 62,5 % digitální prodej ku 37,5 % fyzické nosiče (může se jednat i o LP, MC, výjimečně audio DVD)), rok 2021 viz. graf níže.

Podíly na trhu

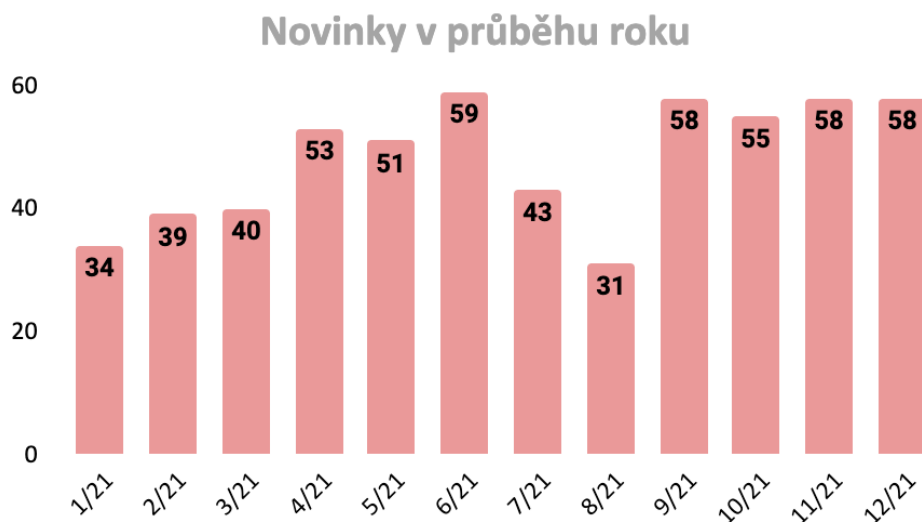
Významnou většinu na trhu zaujímá sedm vydavatelů, jejichž celkový podíl přesahuje 90 %. Největším vydavatelem v roce 2021 bylo vydavatelství OneHotBook (16,58 %) následuje vydavatelství Tympanum (15,05 %), třetí místo zaujímá společnost Audiotéka (13,9 %) a těsně za ní Radioservis (13,61 %). Na páté příčce se umístil Albatros Media (11,71 %) dále Supraphon (11,12 %). Na sedmé místo dosáhla Euromedia Group (9,34 %), poté Jan Melvil Publishing (4,17 %), Publixing (3,63 %). Dále pak následují Audiolibrix a Fonia každý s podílem menším než 1 %.

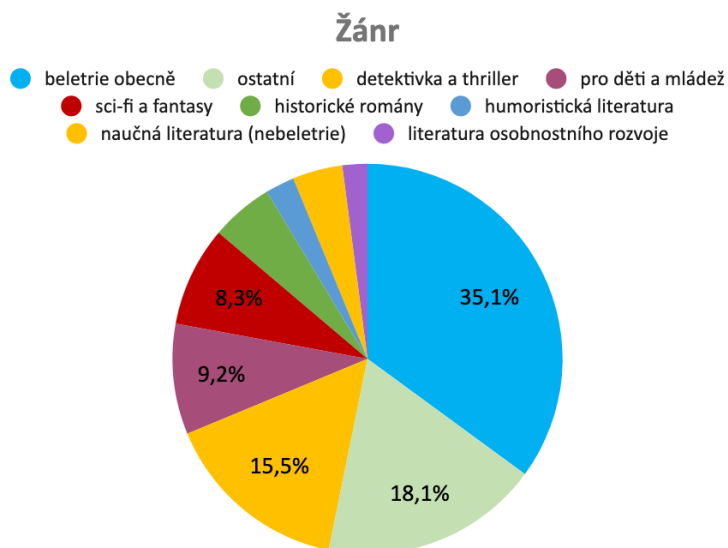
Novinkové tituly 2021

V roce 2021 vyšlo u vydavatelství, která přispěla do statistik, 579 nových titulů, což vykazuje téměř 30% nárůst vydaných novinek oproti minulému roku. Kdybychom chtěli porovnat období před covidem (rok 2019), neboť rok 2020 byl zasažen pandemií a pak by se jevil nárůst jako neporovnatelný, uvádíme číslo novinek i za rok 2019 a bylo to 418 novinek – nárůst trhu navzdory okolnostem pokračuje. Kompletní seznam novinek uvádíme v samostatné příloze.

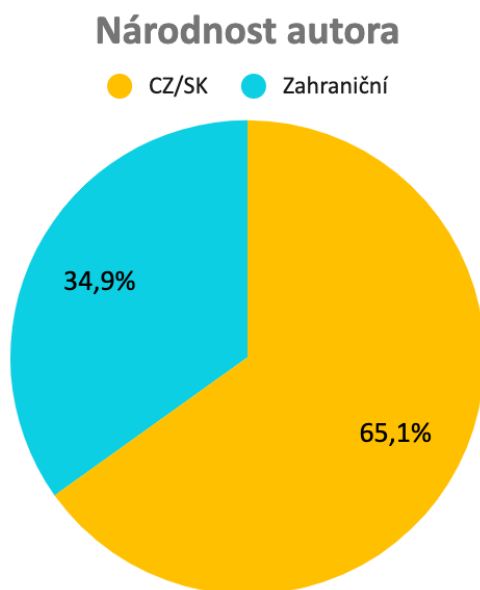
Jak můžeme vidět níže v grafu, tak nejvíce novinek vyšlo v červnu a pak od září až do konce roku. Rok 2021 byl z hlediska počtu novinek v jednotlivých měsících nevyrovnaný, ale sleduje již tradiční vývoj ve vydávání audioknih a mluveného slova se dvěma vrcholy v roce – před prázdninami a podzimní trh spojený s Vánocemi.

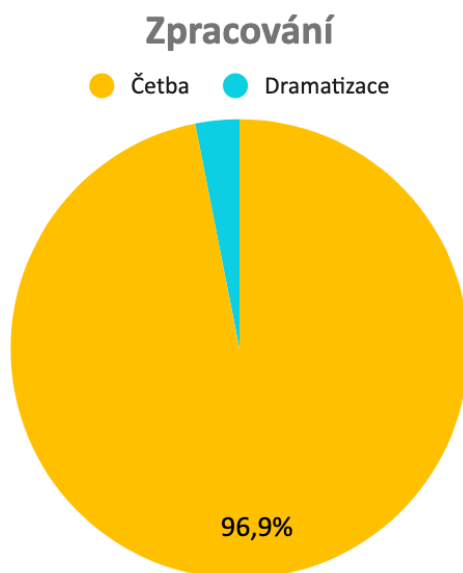
Mezi žánry novinek je tentokrát ve vedení beletrie obecně, dále posílila kategorie ostatní, a to vlivem produkce časopisů. Následuje detektivka a thriller a audioknihy pro děti a mládež.

Stejně jako v loňském roce, tak i v roce 2021 rostl podíl produkce českých a slovenských autorů. Oproti předchozímu roku vzrostl o 10 procentních bodů, tedy již tvoří 65 % z celkové produkce.

V roce 2021 oproti roku 2020 mírně vzrostl počet dramatinovaných děl. Množství dramatinací se zvedlo o 1,3 procentního bodu. Vzhledem k tomu, že dramatinace je ekonomicky nejnáročnějším žánrem, je potěšitelné, že více vydavatelů se o tento „královský formát“ snaží, a ještě i s více tituly. Dominantní však zůstává četba.

Nejprodávanější audioknihy roku 2021

Žebříček padesáti nejprodávanějších audioknih a titulů mluveného slova podle počtu kusů zahrnuje tituly distribuované na fyzických nosičích i digitální cestou. Jde tedy o přehled prodejně nejúspěšnějších titulů bez ohledu na způsob distribuce a datum vydání – jsou zahrnuty i starší tituly.

Pořadí	Interpret	Titul	Autor	Vydavatel
1	Marek Eben	Myšlenky za volantem	Marek Eben	Témbr (EMG)
2	Martin Hofmann	Prvok, Šampón, Tečka a Karel	Patrik Hartl	SUPRAPHON a.s.
3	Vilma Cibulková	Šikmý kostel	Lednická Karin	OneHotBook
4	Tomáš Voženílek	Cirkadiánní kód	Satchin Panda	Jan Melvil Publishing
5	Marek Holý a Jana Stryková	Duna	Herbert Frank	OneHotBook
6	Ondřej Halámek	Atomové návyky	James Clear	Jan Melvil Publishing
7	Veronika Khek Kubařová, Eva Elsnerová, Vilma Cibulková	Listopád	Mornštajnová Alena	OneHotBook
8	Boris Kapitančík	Proč spíme	Matthew Walker	Jan Melvil Publishing
9	Aleš Procházka, Zuzana Slavíková	Posilování stresem – Cesta k odolnosti	Pavel Kolář	Témbr (EMG)
10	Boris Kapitančík	Konec stárnutí	David Sinclair	Jan Melvil Publishing
11	Martin Stránský	Sladká pomsta	Jonas Jonasson	Albatros Media / Voxi
12	Ondřej Novák	Nejbohatší muž v Babylóně	George S. Clason	Témbr (EMG)
13	Kristýna Kociánová	Drak spí	Michaela Klevisová	Albatros Media / Voxi
14	Různí interpreti	Skoro všechno	Zdeněk Svěrák	SUPRAPHON a.s.
15	Jakub Saic	Babišovo Palermo I	Jaroslav Kmenta	Audiotéka
16	Jitka Ježková	Nasterea	Petra Stehlíková	Audiotéka;Host
17	Martin Mňahončák	Bremeno minulosti	Dominik Dán	Publixing
18	Filip Švarc	Království	Jo Nesbo	Albatros Media / Voxi
19	Kajetán Písařovic	Bohatý táta, chudý táta	Robert Kiyosaki	Témbr (EMG)
20	Viktor Preiss	Ďáblův nápoj	Vlastimil Vondruška	Radioservis
21	Různí interpreti	Večerníčkovy pohádky do ouška	Různí	SUPRAPHON a.s.
22	Jaroslav Dušek	Čtyři dohody	Don Miguel Ruiz	Tympanum
23	Divadlo Jára Cimrmana	Všech 15 her a texty, na které	Jára Cimrman,	SUPRAPHON a.s.

		se nedostalo	Ladislav Smoljak, Zdeněk Svěrák	
24	Jan Szymik	Šikmý kostel 2	Karin Lednická	Radioservis
25	Peter Kočiš	Metóda Wima Hofa	Wim Hof	Publixing a Motyl
26	Jan Werich	Osudy dobrého vojáka Švejka	Jaroslav Hašek	SUPRAPHON a.s.
27	Ondřej Novák	Klíčem je klid	Ryan Holiday	Nakl. Audiolibrix
28	Aleš Procházka	12 pravidel pro život	Jordan B. Peterson	Tympanum
29	Různí interpreti	Nejkrásnější pohádky hezky pohromadě	Václav Čtvrtek	SUPRAPHON a.s.
30	David Prachař, Josef Klíma, Jiří Šafránek, Ivana Jirešová	Šlachta - Třicet let pod přísahou	Josef Klíma, Robert Šlachta	Témbr (EMG)
31	Filip Švarc	Uprdelismus	Jan Menděl	Témbr (EMG)
32	Filip Kaňkovský	Tichá smrt	May Peter	OneHotBook
33	Lukáš Hlavica	Egyptan Sinuhet	Waltari Mika	OneHotBook
34	Lukáš Hlavica	Spasitel	Andy Weir	Témbr (EMG)
35	Jan Hyhlík	Čtyři případy mladého Oldřicha z Chlumu	Vlastimil Vondruška	Tympanum
36	Vojtěch Dyk	Stopařův průvodce galaxií	Douglas Adams	Tympanum
37	Martin Mňahončák	Knieža smrť	Dominik Dán	Publixing
38	Martin Mňahončák	Mačacia stopa	Dominik Dán	Publixing
39	Petr Hanák	Nikdy nedělej kompromis	Chris Voss, Tahl Raz	Jan Melvil Publishing
40	Igor Bareš	Údolí mrtvých	Tim Weaver	Audiotéka
41	Tereza Dočkalová, Lenka Vlasáková	Hana	Mornštajnová Alena	OneHotBook
42	Martin Mňahončák	Nevinným sa neodpúšťa	Dominik Dán	Publixing
43	Honza Vojtko	Vztahy a mýty	Honza Vojtko	Tympanum
44	Matouš Ruml	Prašina	Vojtěch Matocha	Tympanum
45	Martina Hudečková, Libor Hruška	Její konec	Shari Lapena	Témbr (EMG)
46	Veronika Khek Kubařová, Hynek Čermák	Agnes a Zakázaná hora	Hurdová Veronika	OneHotBook
47	Aleš Procházka	Pán prstenů: Společenstvo Prstenu	J. R. R. Tolkien	Tympanum
48	Jiří Lábus	Babička drsňačka	David Walliams	Tympanum
49	Jan Vondráček	Iluze	Deaver Jeffery	OneHotBook
50	Igor Bareš	Není cesty zpět	Tim Weaver	Audiotéka

Audiokniha roku 2020

Za rok 2020 udělila Asociace vydavatelů audioknih již poosmé ceny nejlepším audioknihám v rámci ankety Audiokniha roku. V jedenácti kategoriích se utkalo celkem 94 přihlášených titulů od 22 vydavatelů.

Zvláštní cenu za mimořádný přínos v oblasti mluveného slova získal herec Jiří Lábus.

Přehled vítězů Audiokniha roku 2020:

Kategorie	Vítěz	Vydavatelství
Audiokniha roku – absolutní vítěz	Šikmý kostel	OneHotBook
Nejlepší interpretka	Vilma Cibulková - Šikmý kostel	OneHotBook
Nejlepší interpret	Jan Potměšil - Růže pro Algernon	OneHotBook
Nejlepší audiokniha pro děti a mládež	H2O a tajná vodní mise	OneHotBook
Nejlepší audiokniha Jednohlasá četba	Egyptčan Sinuhet	OneHotBook
Nejlepší audiokniha Vícehlasá četba	Svědectví	OneHotBook
Nejlepší audiokniha Dramatizace	Vlastníci	Audiotéka
Nejlepší audiokniha Mluvené slovo mimo kategorie	Anatomie strachu	Bionaut
Nejlepší design	Vražda potřebuje reklamu	OneHotBook
Nejlepší zvukový design	Pohřešovaná	Bionaut
Cena posluchačů	Šlachta – Třicet let pod přísahou	Témbr (EMG)

Více informací na www.audiokniharoku.cz

Cena BYSTROUŠKA

V roce 2021 zorganizovala AVA již třetí ročník Cen BYSTROUŠKA o nejlepší dětskou audioknihu roku, ve které se porotou staly samy děti, které mají zkušenosti v oblasti mluveného slova. Porotci v tomto ročníku byli členové literárně-dramatického souboru HOP-HOP ze Základní umělecké školy Ostrov v Karlovarském kraji.

V rámci tří kategorií vybraly děti mezi 20 přihlášenými knihami devíti vydavatelů následující vítěze:

Kategorie	Vítěz	Vydavatelství
Pro děti 4 – 6 let	O pyšné lokomotivě a další pohádky o mašinkách	Supraphon
Pro děti 7 – 11 let	Stela a 16 huskyů, Stela v zemi tučňáků	Témbr (EMG)
Pro děti starší 12 let	Divoká pustina	Audiotéka

Více informací na www.cenybystrouska.cz

Asociace vydavatelů audioknih

Asociace vydavatelů audioknih z.s., je spolek založený v dubnu 2014 za účelem zastupování a prosazování společných zájmů vydavatelů audioknih a mluveného slova. V současné době sdružuje největší česká vydavatelství produkující audioknihy a mluvené slovo. Je vyhlašovatelem výročního ocenění Audiokniha roku.

KONTAKT

Asociace vydavatelů audioknih z.s.

Výstupní 1129/6

101 00 Praha 10

e-mail: info@asociaceaudioknih.cz

www.asociaceaudioknih.cz

Představenstvo:

Kateřina Konopásková, katerina.konopaskova@rozhlas.cz

Alan Piskač, alan.piskac@supraphon.cz

Tomáš Výchopeň, vychopen@tympnum.cz

Výkonná ředitelka:

Lucie Gilánik, lucie.gilanik@gmail.com